

ŠLAPYNIŲ ATKŪRIMO VEIKLŲ FIKSUOTOJO VIENETO ĮKAINIO NUSTATYMO TYRIMAS

2022-07-27

Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašas

B. Duomenys pagal veiksmo rūšį (pildoma kiekvienai veiksmo rūšiai, nurodant veiksmo rūšies pavadinimą ir jei taikoma intervencijų kategorijos kodą)

Ar vadovaujančioji institucija gavo išorės bendrovės paramą toliau nurodytoms supaprastintai apmokamoms išlaidoms padengti?

Jei taip, nurodyti tą išorės bendrovę: Taip / **Ne** – Išorės bendrovės pavadinimas

1. Veiksmo rūšies aprašymas, įskaitant įgyvendinimo tvarkaraštį	Įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ ¹ , reformos „Žaliosios pertvarkos“ investiciją „ŠESD absorbcinių pajėgumų didinimas“, skirtą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) absorbcijos pajėgumams didinti bus taikomi fiksuotieji vieneto įkainiai. Šios investicijos tikslas – sumažinti ŠESD išmetimus iš buvusių nusaustų pažeistų durpžemių (organinių dirvožemių), atkuriant šiuose plotuose pelkėdaros procesus, siekiant didinti jų ŠESD absorbcinį potencialą, kartu vykdant ir ekstensyvią ūkinę veiklą bei sudarant palankias prielaidas biologinės įvairovės buveinėms. Nustatyti fiksuotieji vieneto įkainiai bus naudojami kompensuojant šlapynių ² atkūrimo veiklų išlaidas. Numatoma investicijos veiklų įgyvendinimo pradžia – 2022 m., pabaiga – 2026 m.
2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)	Sumažinti ŠESD išmetimus iš buvusių nusaustų pažeistų durpžemių (organinių dirvožemių), atkuriant šiuose plotuose pelkėdaros procesus, siekiant didinti jų ŠESD absorbcinį potencialą, kartu vykdant ir ekstensyvią ūkinę veiklą bei sudarant palankias prielaidas biologinės įvairovės buveinėms.
3. Rodiklis, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos	Atkurtų šlapynių ³ plotas
4. Rodiklio, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos, matavimo vienetas	Hektaras
5. Fiksuotasis vieneto įkainis, fiksuotoji suma arba fiksuotoji norma	Fiksuotasis vieneto įkainis

¹ „Naujos kartos Lietuva“ planas priimtas 2021 m. liepos 28 d. Europos Sąjungos Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

² Šlapynė – šlapias žemės plotas, kuriam būdinga savita augalija, pelkėjimo reiškiniai ir kurio ribos nustatytos teisės aktuose.

³ Šiame tyrime atkurta šlapynė laikoma tuomet, kai yra baigtas numatytų darbų atlikimo etapas.

6. Supaprastinto išlaidų apmokėjimo suma už matavimo vienetą arba procentinis dydis (fiksuotųjų normų atveju)	FI₁(be PVM) – 2305,53 Eur. 1 ha atkurto šlapynių ploto fiksuotasis vieneto įkainis be PVM. FI₁(su PVM) – 2789,69 Eur. 1 ha atkurto šlapynių ploto fiksuotasis vieneto įkainis su PVM.
7. Išlaidų kategorijos, kurioms taikomas vieneto įkainis, fiksuotoji suma arba fiksuotoji norma	Fiksuotąjį vieneto įkainį sudaro šios išlaidų kategorijos: • Parengiamųjų veiklų (techninis projektas, gamtotvarkos planai, vietovių tyrimai ir analizė, kiti parengimo darbai) išlaidos; • Melioracinių sistemų pertvarkos / drenažo linijų naikinimo ir pan. išlaidos; • Hidrologinio režimo atkūrimo: griovių naikinimo, pertvėrimo, patvenkimo / griovių žiočių performavimo, paplatinimo ir pan. išlaidos; • Apsauginių pylimų formavimo ir palaikymo / šlaitų sulėkštinimo ir pan. išlaidos; • Aplinkos tvarkymo darbų (medžių, krūmų, sumedėjusios augalijos, nendrių ir kt. augalų išpjovimo, akmenų pervežimo ir pan.) išlaidos; • Melioracinių statinių (užtvankų ir pan.) rekonstravimo / naikinimo išlaidos; • Kitų tiesiogiai su pelkių / šlapynių atkūrimu susijusių darbų išlaidos. Pagal nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius ES projektų įgyvendinimą, PVM yra tinkamas finansuoti ūkio subjektams, kurie pagal PVM įstatymą negali PVM susigrąžinti arba jo nesusigrąžina. Įgyvendinant veiklas, projekto vykdytojais bus ūkio subjektai, kurie PVM susigrąžins ir taikys fiksuotuosius vieneto įkainius be PVM, bei, kurie PVM nesusigrąžins ir taikys fiksuotuosius vieneto įkainius su PVM. Faktinis PVM tinkamumas finansuoti (iš nacionalinių lėšų) bus nurodytas nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose ES projektų įgyvendinimą.
8. Ar šios išlaidų kategorijos apima visas veiksmo tinkamas finansuoti išlaidas? (T/N)	N, įgyvendinant veiklas, gali būti patiriamos ir netiesioginės išlaidos.
9. Koregavimo (-ų) metodas	Fiksuotasis vieneto įkainis atnaujinamas kiekvienais metais, vieną kartą per metus iki N-tųjų metų I ketv. pab., pagal žemiau išvardintas sąlygas: • pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktą (viešą) informaciją apie vartotojų kainų indeksą (toliau – VKI), lyginant su ankstesniais metais

	(pagal COICOP klasifikatorių – 00 kategorija „Vartojimo prekės ir paslaugos“)⁴. įvertinant pasikeitusį PVM įstatyme⁵ nustatytą PVM tarifą. Pagal aukščiau numatytas sąlygas perskaičiuoti fiksuotieji vieneto įkainiai įsigalios nuo atnaujintų dydžių paskelbimo dienos ir galės būti taikomi fiksuotųjų vieneto įkainių rezultatams, pasiektiems po atnaujintų fiksuotųjų vieneto įkainių įsigaliojimo dienos.
10. Vienetų pasiekimo tikrinimas – Aprašykite, koku (-iais) dokumentu (-ais) / sistema bus remiamasi tikrinant, ar pateikti vienetai pasiekti – Aprašykite, kas bus tikrinama valdymo patikrinimų metu ir kas juos atliks – Aprašykite, kokia bus atitinkamų duomenų / dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka	Siekiant gauti apmokėjimą pagal fiksuotuosius vieneto įkainius, fiksuotųjų vieneto įkainių rezultatui pagrįsti bus kaupiami rezultato pasiekimą pagrindžiantys dokumentai (dokumentų kopijos): atkurtos šlapynės apžiūros aktas, kuriame nurodytas atkurtos šlapynės plotas (ha), po atkurtos šlapynės apžiūros vietoje pasirašytas ir patvirtintas komisijos, sudarytos iš Savivaldybės atstovų. Projekto vykdytojas kartu su mokėjimo prašymais administruojančiai institucijai teiks fiksuotojo vieneto įkainio rezultatą pagrindžiantį dokumentą, kuris kaupiamas ir saugomas informacinėje sistemoje. Administruojanti institucija tikrins, ar pasiektas fiksuotojo vieneto įkainio rezultatas. Projektų patikrų, duomenų bei dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka vykdoma laikantis nacionaliniuose teisės aktuose⁶, reglamentuojančiuose ES projektų įgyvendinimą, nustatytų reikalavimų.
11. Galimos žalingos paskatos, švelninimo priemonės ir apskaičiuotasis rizikos lygis (didelė / vidutinė / maža)	1. Kyla rizika, kad pasikeitus ekonominėms sąlygoms, sparčiai didėjant infliacijai, nustatyti fiksuotųjų vieneto įkainių dydžiai gali būti nepakankami. <i>Rizikos lygis</i> Maža <i>Galimi sprendimo būdai</i> Fiksuotųjų vieneto įkainių dydžiai kiekvienais metais turi būti perskaičiuojami, atsižvelgiant į B dalies 9 p. numatytas perskaičiavimo sąlygas.

⁴ Šaltinis: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/> Parinktys: Ūkis ir finansai (makroekonomika)/ Kainų indeksai, pokyčiai ir kainos/ Vartotojų kainų indeksai (VKI), kainų pokyčiai, svoriai, vidutinės kainos, Vartotojų kainų indeksai/ Vartotojų kainų indeksai (2015 m. – 100)

⁵ Šaltinis: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActEditions/lt/TAD/TAIS.163423>

⁶ Metodikos rengimo metu (2022 m. balandžio 28 d.) galioja Laikinosios tvarkos aprašas, patvirtintas 2021 m. liepos 7 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-240 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šaltinis: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6b8cc300deeb11eb9f09e7df20500045/asr>

	2. Kyla rizika, kad dėl užsitęsusių darbų projekto vykdytojai trūks apyvartinių lėšų, kadangi fiksuotasis vieneto įkainis bus išmokamas tik atkūrus šlapynių plotus. <i>Rizikos lygis</i> Maža <i>Galimi sprendimo būdai</i> Projekto vykdytojai pasirašius finansavimo sutartį, bus išmokamas avansas.
12. Visa suma (nacionalinė ir ES), kurią, tikimasi, Komisija šiuo pagrindu atlygins	Netaikoma.